

Dosarul nr. 2r-672/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Lucia Bagrin)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Ecaterina Palanciuc, Ala Malii, Vladislav Clima)

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Latvam” și reprezentantul acesteia, avocatul Adrian Cojocaru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Aurel Grumeza, Larisa Smirnova, Liuba Cuflic și Tudor Cuflic împotriva societății cu răspundere limitată „Latvam”, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău cu privire la constatarea violării dreptului la proprietate, garantat de art. 1 protocolul 1 CEDO și respectarea dreptului la viață privată și domiciliu, garantat de art. 8 CEDO, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de recurs depusă de societatea cu răspundere limitată „Latvam” împotriva hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conținute în încheierea din 14 mai 2018, și anume nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada plății taxei de stat în cuantum de 663,55 de lei,

constată:

La 26 octombrie 2016, Aurel Grumeza, Vladislav Litvinenco, Elena Epuri, Andrei Cuflic și Larisa Smirnova au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii societatea cu răspundere limitată „Latvam”, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, prin care au solicitat anularea Certificatului de urbanism nr. 960/11 din 05 decembrie 2011; anularea Autorizației de construcție nr. 337 din 26 iunie 2012; anularea contractului de investiție în încăperi de tip mansardă nr. 39M din 13 septembrie 2011 încheiat între Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău și SRL „Latvam”.

La 27 februarie 2014, Aurel Grumeza, Vladislav Litvinenco, Elena Epuri, Andrei Cuflic și Larisa Smirnova, reprezentați de avocatul Violeta Gașțoi au depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care și-au înaintat pretențiile față de

SRL „Latvam”, solicitând suplimentar a încasa din contul SRL „Latvam” în beneficiul lui Tudor Cuflic suma de 7 573 de euro achitați pentru lucrările de proiectare, a sumei de 68 000 de lei achitați pentru proiectarea rețelelor ingineresti; a încasa în mod solidar din contul pârâților în beneficiul lui Aurel Grumeza suma de 12 234,78 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat în urma inundațiilor, suma de 1 000 de lei cu titlu de compensarea a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei; a încasa în mod solidar din contul pârâților în beneficiul lui Andrei Ciuflic suma de 11 258,14 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material, suma de 800 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei; a încasa în beneficiul fiecărui reclamant suma de 2 000 de euro cu titlu de reparare a prejudiciului moral; a constata violarea de către pârâți a art. 8 CEDO (dreptul la viață privată și domiciliu); a repune părțile în poziția inițială; a încasa suma de 9 262,50 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică; a obligarea SRL „Latvam” să restituie raportul de expertiză în original întocmit pentru imobilul din mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 93 (vol. I, f.d. 11).

La 11 decembrie 2015, Liuba Cuflic, reprezentată de avocatul Violeta Gașițoi a depus cerere privind înlocuirea în drepturile procedurale ale reclamantului Andrei Cuflic cu succesorul Liuba Cuflic (vol. I, f.d. 132, 148-149).

La 11 decembrie 2015, Tudor Cuflic, Liuba Cuflic, Aurel Grumeza și Larisa Smirnova, reprezentați de avocatul Violeta Gașițoi au depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiunea îndreptată împotriva SRL „Latvam”, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, prin care au solicitat a încasa din contul SRL „Latvam” în beneficiul lui Tudor Cuflic suma de 7 573 de euro achitați pentru lucrările de proiectare, suma de 68 000 de lei achitați pentru proiectarea rețelelor ingineresti; a încasa în mod solidar din contul pârâților în beneficiul lui Aurel Grumeza suma de 12 234,78 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat în urma inundațiilor, suma de 1 000 de lei cu titlu de compensarea a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei; a încasa în mod solidar din contul pârâților în beneficiul lui Andrei Cuflic suma de 11 258,14 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material, suma de 800 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei; a încasa în beneficiul fiecărui reclamant suma de 5 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral; a constata violarea de către pârâți a art. 8 CEDO și art. 1 din Protocolul 1 CEDO; și a compensa cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 138-142, 148-149).

Prin hotărârea din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, (vol. II, f.d. 96, 98-112) acțiunea depusă de Aurel Grumeza, Larisa Smirnova, Liuba Cuflic și Tudor Cuflic a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul SRL „Latvam” în beneficiul reclamantului Liuba Cuflic suma de 11 258,14 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material și suma de 800 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei.

S-a încasat din contul SRL „Latvam” în beneficiul lui Aurel Grumeza suma de 12 234,78 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material, suma de 1 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei și suma de 547 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat.

S-a încasat din contul SRL „Latvam” în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 337,74 de lei.

În rest cerințele s-au respins ca nefondate.

La 23 februarie 2017, SRL „Latvam”, reprezentată de avocatul Adrian Cojocaru a declarat apel împotriva hotărârea din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. II, f.d. 97).

Prin încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 116-117) nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Latvam” și s-a acordat apelantei termen de 15 zile, de la recepționarea încheierii, pentru a depune în secretariatul Curții de Apel Chișinău cererea de apelul motivată și dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 663,55 de lei.

Prin încheierea din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. vol. II, f.d. 141-143) a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Latvam”, din motivul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conținute în încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 26 iunie 2018, SRL „Latvam” și reprezentantul acesteia, avocatul Adrian Cojocaru au declarat recurs împotriva încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 145-147 recto-verso).

În motivarea recursului au indicat că instanța de apel eronat a constatat că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost recepționată de către SRL „Latvam”. Or, semnăturile de pe avizele de recepție reținute de instanța de apel nu au fost executate de către administratorul SRL „Latvam” sau reprezentantul acesteia, avocatul Adrian Cojocaru. Prin urmare, la caz nu au fost cercetate probe pertinente care să dovedească recepționarea încheierii din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău de către administratorul SRL „Latvam” sau reprezentantul acesteia – avocatul Adrian Cojocaru.

La fel, au invocat că neajunsurile la declararea apelului au fost lichidate la 11 iunie 2018, prin depunerea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Recurenta și reprezentantul acesteia au solicitat admiterea recursului și casarea încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată. De asemenea, au solicitat numirea unei expertize grafoscopice pentru a stabili dacă semnăturile de pe avizele poștale au fost executate de către administratorul SRL „Latvam” sau reprezentantul acesteia – avocatul Adrian Cojocaru.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Articolul 111 din Codul de procedură civilă prescrie la alineatul (3) că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs consideră că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece încheierea recurată datează cu 13 iunie 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 iunie 2018.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează la alin. (3) că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet

din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

Or, în conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform dispozițiilor art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția de până la intervenirea modificărilor prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La fel, instanța de recurs consideră necesar de a învedera că încheierea de restituire a apelului este indisolubil legată de încheierea de a nu da curs cererii de apel, deoarece potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, în cazul în care apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheiere, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, iar dacă apelantul nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, apelul va fi restituit, or, restituirea apelului este sancțiunea aplicată apelantului de către instanța de apel în cazul neîndeplinirii în termenul acordat a cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

În condițiile speței, Colegiul consideră oportun de a reitera că prin încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 116-117) nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Latvam” și s-a acordat apelantei termen de 15 zile, de la recepționarea încheierii, pentru a depune în secretariatul Curții de Apel Chișinău cererea de apelul motivată și dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 663,55 de lei.

La capitolul dat Colegiul învederează că, termenul de procedură acordat participanților la proces de instanța de apel este intervalul de timp în interiorul căruia aceștia trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori un ansamblu de acte. În acest sens, art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă statuează că,

termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, coroborând dispozițiile art. 111 alin. (3) și art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, se deduce că termenul acordat apelantei SRL „Latvam”, reprezentată de avocatul Adrian Cojocar, pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice recepționării de către aceștia a încheierii din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

În acest sens, Colegiul taxează că din conținutul avizului de recepție DS2100344799AS (vol. I, f.d. 121) rezultă indubitabil că, SRL „Latvam” a recepționat la 22 mai 2018 încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor de depunerea cererii de apel.

Dealtfel, conform avizului de recepție DS2100344796AS (vol. I, f.d. 122) rezultă că, reprezentantul SRL „Latvam”, avocatul Adrian Cojocar, în aceeași zi, adică la 22 mai 2018, a recepționat încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor de depunerea cererii de apel.

Astfel, prin prisma art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, se deduce că termenul de 15 de zile acordat apelantei SRL „Latvam” pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a început să curgă din 23 mai 2018, iar data limită fiind 06 iunie 2018, ora 24.00.

Respectiv, SRL „Latvam” și reprezentantul acesteia, avocatul Adrian Cojocar aveau obligația pozitivă de a se conforma indicațiilor instanței de apel cuprinse în încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 116-117) și de a depune în secretariatul Curții de Apel Chișinău cererea de apelul motivată și dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 663,55 de lei până la data limită 06 iunie 2018, ora 24.00.

Or, în conformitate cu art. 16 alin. (1) din Codul de procedură civilă. hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Însă, distinct obligațiilor instituite față de SRL „Latvam” prin încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, aceasta și reprezentantul său, avocatul Adrian Cojocar, au înregistrat cererea de apel motivată și au prezentat dovada plății taxei de stat, în Direcția documentare și evidență procesuală a instanței de apel, la 11 iunie 2018.

Colegiul opinează că recurenta fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin executarea încheierii din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și depunerea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind lipsite de substanță alegațiile recurente și ale reprezentantului acesteia, precum că semnăturile olografe de pe

avizele de recepție DS2100344799AS și DS2100344796AS nu au fost executate de către administratorul SRL „Latvam” sau reprezentantul acesteia, avocatul Adrian Cojocaru. Or, în conformitate cu art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă ... citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

În speță, Colegiul găsește relevantă jurisprudența CtEDO, în care s-a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Conjunctura relevată profilează faptul că SRL „Latvam” și reprezentantul acesteia avocatul Adrian Cojocaru nu au dat dovadă de diligență și interes suficient la utilizarea căilor procedurale de atac a hotărârii judecătorești.

Prin urmare, se constată că instanța de apel temeinic a ajuns la concluzia că apelanta SRL „Latvam” nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar drept consecință nu a înlăturat în termenul acordat neajunsurile la declararea apelului.

Coroborînd ipotezele relevate la normele legale precitate, Colegiul constată temeinicia încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece aceasta a intervenit ca sancțiune procedurală pentru neexecutarea încheierii din 14 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău. Or, prin prisma art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Latvam” și reprezentantul acesteia, avocatul Adrian Cojocaru.

Se menține încheierea din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău adoptată în

cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Aurel Grumeza, Larisa Smirnova, Liuba Cuflic și Tudor Cuflic împotriva societății cu răspundere limitată „Latvam”, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău cu privire la constatarea violării dreptului la proprietate, garantat de art. 1 protocolul 1 CEDO și respectarea dreptului la viață privată și domiciliu, garantat de art. 8 CEDO, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari